

Dosarul nr. 2ra-1570/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V.Gîrleanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M.Anton, I.Secieru, V.Cotorobai)

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Zagorodniuc Maxim, reprezentat de avocatul Șteliman Serghei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Matcovschi Suzana împotriva lui Zagorodniuc Maxim privind stabilirea domiciliului copilului minor, autorizarea perfectării actelor necesare plecării peste hotarele țării pe numele copilului minor XXXXX și autorizarea plecării peste hotarele țării împreună cu mama Matcovschi Suzana, fără acordul tatălui Zagorodniuc Maxim, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor până la atingerea majoratului copilului minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor pentru perioada anterioară de 12 luni în sumă de 3600 euro, încasarea sumei de 500 euro cu titlu de contribuție financiară de două ori pe an pentru cheltuieli de vacanță și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 4 decembrie 2019 Matcovschi Suzana, reprezentată de avocatul Osmochescu Nadejda a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Zagorodniuc Maxim prin care a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor, autorizarea perfectării actelor necesare plecării peste hotarele țării pe numele copilului minor XXXXX și autorizarea plecării peste hotarele țării împreună cu mama Matcovschi Suzana, fără acordul tatălui Zagorodniuc Maxim, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor în mărime de 300 euro/lunar până la atingerea majoratului copilului minor, indexat după indiciul de inflație publicat de L'INSEE în fiecare an, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor pentru perioada anterioară de 12 luni în sumă de 3600 euro, încasarea sumei de 500 euro cu titlu de contribuție financiară de două ori pe an pentru cheltuieli de vacanță și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, din data de 5 februarie 2005, au fost căsătoriți cu pârâtul Zagorodniuc Maxim, fapt înregistrat și trecut în Registrul actelor de stare civilă cu nr. XXXXX de către OSC Orhei, fiind eliberat certificatul XXXXX. Ulterior, în baza hotărârii Judecătoriei Chișinău /sediul Rîșcani/ căsătoria a fost desfăcută și a fost eliberat certificatul de divorț cu nr. XXXXX octombrie 2018, XXXXX. Totodată a relatat, că în comun cu pârâtul au un copil, XXXXX născută la XXXXX, care frecventează Școala elementară Saint Exupery de Marly le Roi, cod poștal XXXXX, Franța, clasa CPb.

A mai declarat reclamanta, că pentru studii și alte necesități a copilului, inclusiv: cantina, centrul de joacă al fiicei (CLEM) unde copiii merg după școală când părinții nu-i pot recupera la ieșirea din școală, precum și în timpul vacanțelor când părinții lucrează și dimineața dacă este nevoie; două secții sportive, gimnastica și multisport ea achită de la 100 euro până la 300 euro pe lună și, corespunzător, 200 euro anual.

Se mai indică în cererea de chemare în judecată că problemele ce țin de stabilirea domiciliului copilului minor XXXXX, achitarea pensiei și semnarea acordului de îndeplinire a obligațiilor părintești nu sunt posibile de rezolvat la notar, deoarece pârâtul nu a răspuns la notificarea expediată electronic și prin poșta franceză. Prin telefon (VIBER la data 30 septembrie 2019 și o discuție la 12 octombrie 2019), pârâtul și-a exprimat acordul la plata pensiei în sumă fixă de 300 Euro lunar, sumă cu care reclamanta este de acord, concretizând că după divorț pârâtul Zagorodniuc Maxim sistematic nu a susținut material copilul, existând litigii patrimoniale.

Astfel, întrucât părțile locuiesc și vor locui separat, și având în vedere că până în prezent pârâtul manifestă dezinteres față de creșterea și educația fiicei, sarcina aceasta revenindu-i în exclusivitate mamei, reclamanta consideră rațional și firesc că este necesar a stabili domiciliul copilului minor XXXXX, cu mama Matcovschi Suzana, ținând cont de interesul major al copilului și luând în considerare atașamentul fiicei față de mamă, vârsta, relațiile existente între părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația fiicei și dezvoltarea ei.

La fel, a remarcat că fiica se află la educația și întreținerea sa și practic toate cheltuielile legate de studii, trai, sănătate le suportă, în mare parte, din propriile surse financiare. Reclamanta depune tot efortul de a oferi fiicei un trai onorabil, dispune de condiții materiale suficiente pentru asigurarea unui nivel de trai decent și adecvat, pentru sănătatea și dezvoltarea fizică a fiicei minore.

A invocat că intenția esențială a acesteia este de a oferi fiicei un trai decent și o educație bună, completând că pârâtul vehement creează impedimente, având relații neînțelegătoare, uneori ostile și comportament violent și pentru a nu fi în situația când copilul nu va putea pleca la odihnă sau tratament, din motiv că tatăl va refuza perfectarea documentelor de călătorie și nu va accepta plecarea fiicei minore la tratament sau odihnă, solicită autorizarea perfectării actelor necesare plecării peste hotarele țării copilului minor XXXXX și plecarea temporară însoțită de mama Matcovschi Suzana peste hotarele Republicii Moldova, fără acordul tatălui.

Totodată, a invocat prevederile art. 1 alin. (1) și (2), art. 3 alin. (5) din Legea cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, art. 27 și 54 alin. (2) și alin.

(4) din Constituție, art. 2 al Protocolul 4 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, comunicând că autorizarea perfectării actelor necesare plecării peste hotarele țării fiicei minore, XXXXX și plecarea temporară însoțită de mama sa peste hotarele Republicii Moldova, fără acordul tatălui nu contravine legislației în vigoare și prin aceasta nu se încalcă drepturile tatălui Zagorodniuc Maxim, fără a fi neglijate și lezând interesele copilului.

La fel, invocând prevederile art. art. 58, 74, 75 și 76 din Codul familiei, a invocat că stabilirea pensiei de întreținere a fiicei este destinată de a satisface, în primul rând, nevoile elementare ale copilei. Tatăl, Zagorodniuc Maxim este angajat, iar după discuțiile la telefon, după primirea notificării, de comun acord au ajuns la înțelegerea de a stabili pensia de întreținere pentru copilul minor în sumă fixă de 300 euro lunar până la atingerea majoratului fiicei - 13 mai 2031, indexată după indiciul de inflație publicate de L'INSEE în fiecare an.

În continuare s-a menționat că reclamanta mai are cheltuieli suplimentare pentru plecarea cu copilul în vacanța de iarnă la schi, angajarea unui antrenor pentru fiica minoră și organizarea vacanței de vară la mare. Părinții de comun acord au dreptul să ia copilul în perioada vacanțelor, iar în cazul în care tatăl nu i-a copilul în vacanțe, contribuie financiar cu 500 euro de două ori pe an destinate pentru cheltuieli de vacanță. Consideră, că ar fi binevenită participarea tatălui la finanțarea plecărilor fiicei în vacanță. Astfel, stabilirea sumei pensie pentru întreținerea fiicei minore în sumă fixă de 300 euro, cu contribuirea la vacanțe este una legală, care ar îmbunătăți și ușura obligația materială suportată de mamă.

În același timp, în baza prevederilor art.104 din Codul familiei, pentru perioada anterioară de după divorț de la 20 august 2018, a solicitat determinarea restanței la pensia de întreținere pe o perioadă de 15 luni, după cum urmează: 12 luniX300 euro = 3600 euro, 20 august 2018-20 noiembrie 2019, în această perioadă a achitat nesilit suma de 900 euro pentru 3 luni.

Prin hotărârea din 30 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă parțial. S-a stabilit domiciliul copilului minor XXXXX cu mama Matcovschi Suzana, s-a încasat de la Zagorodniuc Maxim în beneficiul Suzanei Matcovschi pensie pentru întreținerea copilului minor XXXXX, în mărime de 2600 lei pe lună, începând cu data de 4 decembrie 2019 până la atingerea majoratului copilului minor, s-a încasat de la Zagorodniuc Maxim, în beneficiul Suzanei Matcovschi cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 100 lei și s-a încasat de la Zagorodniuc Maxim în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Matcovschi Suzana, reprezentată de avocatul Osmochescu Nadejda. S-a modificat hotărârea Judecătorei Chișinău /sediul Centru/ din 30 iulie 2020, în partea cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor și a cheltuielilor de judecată, după cum urmează: s-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX, născută la XXXXX, încasată de la Zagorodniuc Maxim în beneficiul reclamantei Matcovschi Suzana, prin majorarea acesteia de la suma de 2600 de lei lunar la suma de 6000 de lei lunar, începând cu 4 decembrie 2019 până la atingerea de către copil a vârstei majoratului.

S-a încasat din contul lui Zagorodniuc Maxim în beneficiul statului, taxa de stat la plata căreia a fost scutită în temeiul Legii reclamanta la depunerea acțiunii, în sumă de 2160 de lei și la depunerea cererii de apel în sumă de 918 lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că consideră necesar a modifica hotărârea primei instanțe, majorând cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor comun al păților, XXXXX de la 2600 lei lunar până la 6000 lei lunar, începând cu 4 decembrie 2019, plata urmând a fi încasată până la atingerea vârstei majoratului de către copil.

Or, după cum s-a indicat anterior, norma materială la care instanța face referire, cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a păților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului. Astfel, potrivit probelor administrate și înscrisurilor anexate la dosar, pârâtul/intimat anterior, benevol, participa la întreținerea copilului cu minim 300 euro lunar.

La acest capitol, instanța de apel a accentuat că reclamanta s-a adresat în instanța de judecată solicitând încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor comun al păților în litigiu, cuantumul căreia urmează a fi calculat și prin urmare, încasat din contul pârâtului reieșind din prevederile legale ale R.Moldova, în coroborare cu datele statistice cu privire la salariu mediul lunar și minimul de existență pentru un copil de vârstă pe care o are copilul păților, iar faptul că Matcovschi Suzana suportă cheltuieli în alt stat, unde nivelul de trai este diferit de cel al statului în care s-a adresat cu acțiune, nu poate fi acceptat ca o probă relevantă și admisibilă, deoarece în speță, regulile altui stat nu pot fi aplicabile actualului litigiu.

Totodată, după cum a fost indicat anterior, faptul că ambele părți în litigiu locuiesc în afara teritoriului R.Moldova nu constituie temei de a admite pretențiile reclamantei și de a aplica cuantumul cheltuielilor suportate pentru întreținerea copilului existente în acel stat. Or, atât părțile litigante, cât și copilul acestora sunt cetățeni ai R.Moldova și, deoarece reclamanta s-a adresat cu acțiune, privind încasarea pensiei de întreținere în instanța din R.Moldova, acest litigiu urmează a fi soluționat potrivit regulilor și normelor de drept material existente și aplicabile litigiului, din R.Moldova.

În același context, instanța de apel a considerat corectă soluția instanței de fond referitor la respingerea pretenției de încasarea pensiei alimentare pentru perioada anterioară, deoarece la materialele cauzei nu se regăsesc probe care ar confirma faptul, că atunci când reclamanta Matcovschi Suzana și fiica sa au locuit împreună cu pârâtul Zagorodniuc Maxim, ultimul nu a contribuit la educarea și întreținerea fiicei comune, argumentele invocate de reprezentantul reclamantei în acest sens nu pot fi reținute ca întemeiate, deoarece nu au la bază un care-va suport factic și probant.

Mai mult, însăși apelanta a indica că pârâtul anterior a fost de acord și a contribuit la întreținerea copilului cu suma minim de 300 euro.

Astfel, motivele invocate de apelanta/reclamanta Matcovschi Suzana, cu excepția cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, nu și-au găsit confirmarea în cadrul examinării cauzei și, prin urmare, instanța de fond temeinic și legal a admis doar pretenția privind încasarea pensiei de întreținere, incorect

stabilind cuantumul acesteia, iar în rest corect și legal a respins pretențiile reclamantei, iar apelanta nu a invocat și nu a prezentat în acest sens nici un argument, ce ar contravine concluziei primei instanțe.

În concluzie, instanța de apel a ajuns la concluzia de a modifica hotărârea primei instanțe în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor, prin majorarea pensiei de întreținere a copilului minor încasată de la intimatul/pârât Zagorodniuc Maxim în beneficiul apelantei/reclamantei Matcovschi Suzana de la 2600 lei lunar până la 6000 lei lunar, începând cu 4 decembrie 2019 până la atingerea majoratului de către copil, în rest, motive de intervenire în soluția primei instanțe nefiind identificate.

La 01 septembrie 2021 Zagorodniuc Maxim, reprezentat de avocatul Șteliman Serghei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

A invocat avocatul Șteliman Serghei că a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel în luna iulie 2021, prin urmare consideră că cererea de recurs este depusă în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care, recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

La caz, prin prisma normei enunțate, se constată că recursul declarat de către Zagorodniuc Maxim, reprezentat de avocatul Șteliman Serghei împotriva deciziei din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost depus la 01 septembrie 2021, prin urmare cu depășirea termenului de 2 luni, care este unul de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs relevă că, motivul invocat de către Zagorodniuc Maxim, reprezentat de avocatul Șteliman Serghei în justificarea depunerii recursului menționat în interiorul termenului prevăzut de lege, nu îndeplinește cerințele prevăzute de lege.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, decizia Curții de Apel Chișinău contestată cu recurs de Zagorodniuc Maxim, reprezentat de avocatul Șteliman Serghei, a fost pronunțată la 11 februarie 2021.

Conform scrisorii Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2021 (f.d.213), decizia din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces prin poșta electronică. Astfel, cererea de recurs urma a fi depusă până la 12 iulie 2021.

Nu poate fi reținut argumentul avocatului Serghei Șteliman precum că a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel în luna iulie 2021, or la materialele dosarului nu se regăsește nici o probă care să confirme că în luna iulie 2021 avocatul Șteliman Serghei a făcut cunoștință cu decizia motivată a instanței de apel.

În această ordine de idei, Completul apreciază cu certitudine că, contestarea actului judecătoresc cu depășirea intervalului de timp menționat demonstrează atitudinea neglijentă a recurentului față de drepturile procedurale conferite de legislația națională.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că dreptul la un proces echitabil, care este garantat de art. 6 § 1 din Convenție, trebuie interpretat în lumina preambulului Convenției, care exprimă preeminența dreptului, unul din elementele fundamentale ale căreia este principiul securității raporturilor juridice care stabilește, între altele, că soluția definitivă a instanței de judecată nu trebuie pusă în discuție.

Or, admiterea unui recurs tardiv, ar încălca principiul securității juridice, în situația în care marja de apreciere a termenului de depunere a unui recurs nu este nelimitată.

Prin urmare, se constată că recursul împotriva deciziei instanței de apel este depus cu omiterea excesivă a termenului de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC.

La acest segment se va reitera că o astfel de constatare este compatibilă și cu respectarea standardelor inserate în Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată, chiar și cu o singură zi, a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanțele de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere dovezile din dosar, instanța de recurs subliniază că, lipsa unor acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel până la momentul depunerii cererii de recurs demonstrează că, recurentul nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele admiterii apelului declarat de către Matcovschi Suzana, reprezentată de avocatul Osmochescu Nadejda (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

Instanța de judecată consideră că, nerespectarea termenului de declarare a recursului a fost cauzat în întregime de comportamentul recurentului și al reprezentantului acestuia.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Zagorodniuc Maxim, reprezentat de avocatul Șteliman Serghei, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (1) și (2), 433 lit. b) și 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Zagorodniuc Maxim,
reprezentat de avocatul Șteliman Serghei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru